

energi för nästa generation

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian En kapacitetsmekanism för elmarknaden

Ert dnr KN2024/00779

Svenska Bioenergiföreningen, Svebio, är en branschorganisation med ca 300 företag, organisationer och personer som är verksamma inom bioenergiindustrin i Sverige. Svebio tackar för möjligheten att lämna yttrande över promemorian och lämnar följande kommentarer.

Inledande synpunkter

Svebio anser att det behövs en kapacitetsmekanism för att öka resurstillgängligheten på elmarknaden och att en sådan bör finnas på plats den 15 mars 2025 när den nuvarande effektreserven upphör. Svebio förespråkar pragmatiska lösningar för att lösa problemen med resurstillgänglighet på elmarknaden.

Det är dock viktigt att beakta att elmarknaden är i stor förändring och i takt med en ökad andel flexibilitet i elsystemet minskar behovet av interventioner i marknaden. Svebio anser därför att bedömningarna av resurstillräcklighet bör utvärderas och utvecklas löpande och att de interventioner som väljs främjar effektiviteten på elmarknaden.

Specifika synpunkter

Svebio anser att den kapacitet som upphandlas inom ramen för den föreslagna kapacitetsmekanismen bör ha höga hållbarhetskrav. Det bör undvikas att upphandla fossileldad kapacitet, utan istället prioritera förnybara och fossilfria bränslen. Det generella målet om fossilfrihet bör även gälla för kapacitetsstyrmedel.

Svebio instämmer i bedömningen om att det grundläggande syftet med en kapacitetsmekanism är att reducera risker förknippad med kapitalintensiva elkapacitetsinvesteringar. Den svenska biokraftskapaciteten kan ökas med relativt låga kostnader jämfört med andra planerbara energislag, men det är viktigt att kontraktslängderna bidrar till ett långsiktigt investeringsklimat.

När det gäller finansiering delar Svebio uppfattningen att avgiften till den balansansvariga myndigheten bör läggas på de balansansvariga.

Bioenergis förutsättningar

Energi producerad av biobränslen och den biogena delen av avfall – biokraft, biovärme och biogas –

energi för nästa generation

har en mycket stor potential att stödja Sveriges energisystem och energiförsörjning. En utbyggnad av bikraften har uppenbara fördelar ur ett försörjningstrygghetsperspektiv för Sveriges energisystem. Bi kraften är den elproduktion som snabbast och enklast kan byggas ut på rätt platser i Sverige för att lösa kapacitetsbrister. En anläggning för produktion av bi kraft kan i regel byggas inom loppet av två år, förutsatt att de nödvändiga tillstånden finns på plats.

I fråga om den geografiska placeringen av elproduktion så har bi kraften unika fördelar. Bi kraften är en hållbar, planerbar och okomplicerad kraftkälla som kan anläggas i närheten av stora elförbrukningsområden för att åtgärda obalanser i elsystemet på lokal eller regional nivå. Bi kraften förutsätter i regel inga omfattande investeringar i elnät. Därför anser Svebio att bi kraften utgör en viktig komponent i en pragmatisk energipolitik och att elmarknadsregelverken bör utformas så att de tar särskild hänsyn till bi kraftens nyttor.

Bi kraften är beroende av bi bränslen, vilket är en hållbar och i många stycken outnyttjad energiresurs. Bara inom det svenska skogsbruket finns idag en potential för hållbart uttag om cirka 20-25 TWh per år, främst i form av avverkningsrester (grot). Det innebär mer än en fördubbling av dagens uttag på knappt 10 TWh¹. Outnyttjad bi bränslepotential finns i alla delar av landet, men främst i norra Sverige, vilket innebär att logistiken behöver byggas ut för att underlätta bränsleförsörjningen.

Många av de företag som i början av 2000-talet uppsamlade och transporterade skogsrester har lagt ner sin verksamhet eftersom efterfrågan på bi bränslen i långa perioder varit för låg för att lönsam företagsverksamhet inom området ska kunna bedrivas. Etablering av nya bi bränsleföretag förutsätter ett mer långsiktigt investeringsklimat. Inom ramen för regeringens energipolitik bör därför detta särskilt beaktas.

Stockholm den 1 juli 2024
SVENSKA BIOENERGIFÖRENINGEN

Anna Törner
VD

Kopia till
fredrik.forsberg@regeringskansliet.se

¹ Baserat på bedömningar i rapporter från bl.a. Skogsstyrelsen (*Skogliga konsekvensanalyser, 2022*) och Skogforsk (*Stor potential för mer energi från skogen, 2023*).